

ARAO V OKVIRU IZGRADNJE ODLAGALIŠČA NIZKO- IN SREDNJRADIOAKTIVNIH ODPADKOV (NSRAO) PRIČEL Z GRADNJO JEDRSKEGA OBJEKTA

Krško, 1. oktober 2024

V torek, 1. oktobra 2024 smo na ARAO – Agenciji za radioaktivne odpadke v okviru izgradnje odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov (NSRAO) v Urbini pri Krškem dosegli nov mejnik pri gradnji odlagališča. Gradnja jedrskega objekta obsega izdelavo odlagalnega silosa, tehnološkega in upravno-servisnega objekta ter hale nad silosom. Predvidoma se bo zaključila leta 2027.

V tem tednu smo pri ARAO pričeli s pomembno fazo gradnje jedrskega objekta v okviru izgradnje odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov (NSRAO), in sicer z gradnjo podpornega zidu odlagalnega silosa (diafragme). Danes smo pričeli z izkopom za prvi del (panel) podpornega zidu odlagalnega silosa, do konca tedna pa načrtujemo betonažo prvega panela.

Direktor ARAO, mag. Sandi Viršek je ob pričetku gradnje jedrskega dela odlagališča dejal: »Vesel sem, da smo pričeli s še enim pomembnim mejnikom v projektu izgradnje odlagališča NSRAO – z gradnjo odlagalnega silosa. Gre za gradnjo prvega samostojnega jedrskega objekta v samostojni Republiki Sloveniji, ki je od samega začetka zahteval posebno pozornost, tako pri umeščanju kot pri načrtovanju. Izkop podpornega zidu za izgradnjo odlagalnega silosa in izgradnja silosa, ki ju začinjamo danes, pa predstavljata najpomembnejši del gradnje odlagališča. Verjamem v ekipo in z veseljem bom še naprej aktivno sodeloval in spremljal napredek pri projektu.«

Dr. Špela Mechora, vodja izgradnje odlagališča NSRAO pa ob tem dodaja: "Gre za edinstveni koncept odlagališča v svetu, za pripovršinski tip odlagališča, ki je bil na Mednarodni agenciji za atomsko energijo (IAEA) prepoznan kot primer dobre prakse koncepta odlagališča. Odlagališče, zgrajeno na tak način, predstavlja zanemarljiv vpliv na ljudi in okolje, kar je bilo že dokazano z obsežnimi varnostnimi analizami v postopku pridobitve okoljevarstvenega soglasja in gradbenega dovoljenja.«

Gradnja bo predvidoma trajala 42 mesecev, izbrani izvajalec za gradnjo pa je konzorcij z vodilnim partnerjem Riko d.o.o. iz Ljubljane in partnerji Kolektor CPG, Nova Gorica, CGP, Novo mesto in Kostak, d.d. iz Krškega.

Z deli na gradbišču smo pri ARAO sicer pričeli avgusta lani, v okviru infrastrukturne ureditve pa izvedli sanacijo dovozne ceste do gradbišča odlagališča s pločniki, kolesarsko stezo s pripadajočimi priključki in javno razsvetljavo ter ureditev vodovoda, telekomunikacij in električne energije. Vzpostavili smo tudi fizično in tehnično varovanje odlagališča.

Odlagališče NSRAO je največji in najobsežnejši projekt ARAO. Gre za projekt, ki je tudi projekt državnega pomena, saj se s tem uresničuje strateški cilj, da ljudi in okolje zaščitimo pred morebitnimi učinki ionizirajočih sevanj. Kot trajna rešitev je zato odlagališče nujno potrebno, saj bodo le tako zagotovljeni pogoji za dolgoročno ravnanje z nizko- in srednjeradioaktivnimi odpadki v Sloveniji.

Predvidena časovnica izgradnje odlagališča

V letih 2024, 2025 in 2026 je predvidena izvedba podpornega zidu odlagalnega silosa (diafragma), izkop odlagalnega silosa, izvedba vseh betonskih del v okviru odlagalnega silosa, vključno s stopnišči in gradnja upravno-servisnega objekta. Gradnja tehnološkega objekta bo potekala v letih 2025, 2026 in 2027.

V letu 2027 predvidevamo pričetek gradnje hale nad silosom, dobavo in montažo portalnega dvigala ter zaključek gradnje in začetek poskusnega obratovanja.

Značilnosti odlagališča

Gre za pripovršinsko odlagališče nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov z odlagalno enoto v obliki silosa. Odlagalni silos bo imel notranji premer dobrih 27 metrov in bo globok 56 metrov. Vsi odpadki bodo zloženi v 990 betonskih zabojnikov, kar zadošča za slovenski del radioaktivnih odpadkov, proizvedenih do konca obratovanja NEK (2043). Betonski zabojniki bodo odloženi v odlagalni silos s pomočjo portalnega dvigala. Odložiti bo mogoče 10 plasti odpadkov, v vsaki plasti bo 99 zabojnikov. Vmesni prostor med zabojniki bo zapolnjen s tesnilnim materialom. Ko bo silos poln, bo zaprt z betonskim pokrovom in debelo plastjo glin. Odloženi odpadki bodo tako zaščiteni z več-pregradnim sistemom umetnih in naravnih pregrad. Po zaprtju odlagališča bo imel tak objekt zanemarljiv vpliv na človeka in okolico.